

Delegatura w Lublinie
20-079 Lublin, ul. Dolna 3-go Maja 5
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 30 listopada 2006 r.

RLU-411-9/06/EW

DECYZJA RLU- NR 33/2006

Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) 2080 i z 2006 r. 157, poz. 1119) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L.

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

I. uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L. pozycji dominującej na lokalnym – obejmującym obszar miasta L. i gminy L. () – rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści zapisów przewidujących, że: *odbiorca zobowiązuje się do pokrycia kosztów nabycia i wymiany wodomierza głównego w przypadku uszkodzeń powstałych na skutek działania niskich temperatur,*

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 12 września 2006 r.,

II. uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L. pozycji dominującej na lokalnym – obejmującym obszar miasta L. i gminy L.– rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści zapisów przewidujących, że:

w razie stwierdzenia zawinionego przez Odbiorcę zerwania lub uszkodzenia plomb wodomierza głównego oraz uszkodzenia, zniszczenia lub utraty wodomierza głównego ilość pobranej wody może być ustalona odpowiednio do ilości, która mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 12 września 2006 r.

III. uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L. pozycji dominującej na lokalnym – obejmującym obszar miasta L. i gminy L.) – rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści zapisów przewidujących, że:

odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinionego dostarczania wody o pogorszonej, lub złej jakości oraz o ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 12 września 2006 r.

IV. uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktykę polegającą na nadużywaniu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L. pozycji dominującej na lokalnym – obejmującym obszar miasta L. i gminy L. – rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków *umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków* w drodze zamieszczenia w ich treści zapisów przewidujących, że:

odbiorca dokonuje zapłaty należności za świadczone usługi na podstawie faktury w terminie 18 dni od jej wystawienia,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 12 września 2006r.

Uzasadnienie

Do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie wpłynęło pismo od Miejskiego Rzecznika Konsumentów w L. z prośbą o zbadanie umowy dostawy wody i odprowadzania ścieków stosowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L., zwane dalej MPWiK Sp. z o.o., w związku ze skargą konsumenta. W oparciu o to pismo zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające, którego celem było ustalenie, czy działania MPWiK Sp. z o.o. uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Celem tego postępowania było ustalenie jakie wzorce umowne stosowane są przez tego przedsiębiorcę wobec konsumentów i jaką pozycję na rynku zajmuje ten przedsiębiorca w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków.

W trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że MPWiK Sp. z o.o.

jest monopolistą naturalnym w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków na terenie miasta L. Przedsiębiorca dostarczył wszystkie wzory stosowanych aktualnie umów dostawy wody i odbioru ścieków zawieranych z konsumentami oraz Regulamin dostawy wody i odbioru ścieków zatwierdzony przez Gminę L.

Analiza zebranego materiału dowodowego dała podstawy do postawienia MPWiK Sp. z o.o. zarzutu nadużycia pozycji dominującej poprzez stosowanie w umowach zawieranych z konsumentami w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków zapisów sprzecznych z prawem i obowiązującym Regulaminem.

W związku z powyższym zostało zamknięte postępowanie wyjaśniające w tej sprawie i Postanowieniem Nr 115/06 wszczęto z urzędu postępowanie antymonopolowe przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L. pod zarzutem stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu przez MPWiK Sp. z o.o. pozycji dominującej na lokalnym rynku dostawy wody i odbioru ścieków poprzez narzucenie w umowach zawieranych z konsumentami uciążliwych warunków tych umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści polegających na zawarciu w ich treści zapisów:

1. Odbiorca zobowiązuje się do pokrycia kosztów nabycia i wymiany wodomierza głównego w przypadku uszkodzeń powstałych na skutek działania niskich temperatur,
  2. w razie stwierdzenia zawinionego przez Odbiorcę zerwania lub uszkodzenia plomb wodomierza głównego oraz uszkodzenia, zniszczenia lub utraty wodomierza głównego ilość pobranej wody może być ustalona odpowiednio do ilości, która mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza,
  3. Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinionego dostarczania wody o pogorszonej lub złej jakości oraz o ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności,
  4. Odbiorca dokonuje zapłaty należności za świadczone usługi na podstawie faktury w terminie 18 dni od jej wystawienia,
- co mogło stanowić naruszenie art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080 ze zm.), dalej ustawa o ochronie ... .

Równocześnie Postanowieniem Nr 121/06 zaliczono w poczet dowodów w postępowaniu antymonopolowym materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu wyjaśniającym RLU-61-13/06/EW.

W odpowiedzi na Postanowienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego MPWiK Sp. z o.o. wyjaśniła, co następuje:

1. MPWiK Sp. z o.o. w L., zgodnie z aktem założycielskim, może prowadzić działalność w zakresie zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków na obszarze kraju i zagranicy. Spółka prowadzi swoją działalność związaną z dostawą wody i odbiorem ścieków na terenie Miasta L. i Gminy L.
2. Każda gmina decyduje samodzielnie o formie realizacji tego typu działalności. W przypadku Gminy L. jednostką realizującą zadania gminy w tym zakresie jest MPWiK Sp. z o.o., jako spółka prawa handlowego ze 100% udziałem Gminy,
3. MPWiK Sp. z o.o. działa w tym zakresie w oparciu o Regulamin uchwalony przez Radę Gminy, który jest aktem prawa miejscowego. Projektodawcą uchwalonego przez Radę Gminy L. Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków da miasta L. jest Spółka.
4. Ustosunkowując się do zakwestionowanych zapisów Spółka wyjaśniła, że:
  - do zarzutu z pkt 1; wodomierz główny zgodnie z obowiązującym przepisami prawa znajduje się na terenie stanowiącym własność odbiorcy wody. Warunki, jakie spełniać muszą studnie

wodomierzowe i pomieszczenia na lokalizację wodomierzy określone zostały w przepisach prawa budowlanego - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12 kwietnia 2002 r. Zasadą jest montowanie wodomierzy w budynkach, chociaż przepisy dopuszczają także ich montaż w studzienkach. Sam wodomierz natomiast jest własnością dostawcy wody. W kontekście obowiązujących regulacji gminnych w L. odbiorca jest zobowiązany do zabezpieczenia pomieszczenia, w którym znajduje się wodomierz oraz ponosi odpowiedzialność w postaci kosztów, gdy nastąpi jego uszkodzenie na skutek działania niskich temperatur. Zapis taki nie stanowi naruszenia prawa, a jest konsekwencją obowiązków wynikających z niewłaściwego zabezpieczenia pomieszczenia odbiorcy wody przed skutkami niskich temperatur. Wyeliminowanie tego zapisu spowoduje to, że odbiorca i tak poniesie odpowiedzialność z tytułu niewłaściwego zabezpieczenia pomieszczenia tylko nie będzie świadom skutków finansowych swoich działań,

- do zarzutu z pkt 2; zasadą jest, że ilość dostarczonej wody ustala się na podstawie wskazań wodomierza. Regulacje wskazane w tym punkcie stosowane są wówczas, gdy następuje uszkodzenie wodomierza z przyczyn niezawinionych przez odbiorcę lub z przyczyn świadomego działania odbiorcy mającego na celu niezapłacenie za pobraną wodę.

Są także przypadki cofania skrzydełek wodomierzy, aby wskazanie było mniejsze aniżeli faktyczny pobór wody. Kwestionowany zapis umowny został przyjęty z wzorca uzgodnionego z Urzędem Antymonopolowym w latach dziewięćdziesiątych - 1993 r. i nie był dotychczas kwestionowany. Kwestie dochodzenia odszkodowań na drodze cywilnoprawnej od odbiorców stosujących celowe działania w celu uszkodzenia wodomierza są bardzo długotrwałe i często niemożliwe do wyegzekwowania, stąd przyjęte rozwiązanie.

- do zarzutu z pkt 3; woda dostarczana przez Spółkę jest towarem, jak każdy inny towar. Powinna być zatem odpowiedniej jakości. Odpowiedniej, znaczy spełniającej normy jakościowe określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia (Dz.U. Nr 203, poz. 1718). Dostawca zawsze ponosi odpowiedzialność za jakość dostarczonej odbiorcom wody. W praktyce woda dostarczana przez MPWiK Sp. z o.o. jest bardzo dobrej jakości, reklamacje składane z tego tytułu są nieliczne. Analiza danych z lat ubiegłych wskazuje na stosowanie upustów na poziomie znacznie niższym aniżeli założony 10%.

Procedury wewnętrzne Spółki oraz nadzór sanitarny praktycznie nie dają możliwości wprowadzenia do sieci miejskiej wody o złych parametrach jakościowych. Zatem, w praktyce problem ten nie występuje i zapis nie jest wykorzystywany w pełnym jego brzmieniu odnośnie wysokości stosowanych upustów.

- do zarzutu z pkt 4; brzmienie Regulaminu w tym zakresie stanowi, że termin zapłaty oraz skutki niedotrzymania terminu zapłaty ustalane są w umowie. Wprowadzenie do umowy zapisu o liczeniu terminu zapłaty od dnia otrzymania faktury przez odbiorcę w praktyce byłby utrudniony, gdyż system dostarczania rachunków przyjęty przez Spółkę jest dwójaki: przez pocztę lub w domu odbiorcy przy odczytywaniu stanu licznika.

W MPWiK Sp. z o.o. wysyłka faktur następuje w dniu ich wystawienia lub na drugi dzień, a podane przez pocztę dni dostawy określono na terenie L. na 3 dni. Zatem faktury docierają do odbiorców najpóźniej w czwartym dniu od ich wystawienia. Do domu odbiorcy faktura jest dostarczana w następnym dniu od jej wystawienia przez odczytywaczy z czego sporządzane są raporty dzienne.

Spółka stwierdziła, że postanowienia propozycji umownych realizujących wyłącznie przepisy prawa są dla wszystkich odbiorców jednakowe.

W następnym piśmie Spółka wyjaśniła, że oprócz Miasta L. dostarcza wodę także do kilku miejsc na terenie Gminy L. z tytułu prowadzenia działalności administrowania wysypiskiem śmieci w R.

MPWiK Sp. z o.o. poinformowała Prezesa UOKiK, że od dnia 12 września 2006 r. dokonuje zmiany zapisów w umowach dostawy wody i odprowadzania ścieków zawieranych z odbiorcami tych usług i przedstawiła nowe brzmienia kwestionowanych w postępowaniu zapisów.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny w niniejszej sprawie.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w L. jest spółką prawa handlowego wpisaną do KRS.. 100% udziałowcem Spółki jest Gmina L. Przedmiotem działalności MPWiK Sp. z o.o. jest m.in. pobór uzdatnianie i rozprowadzanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Spółka jest właścicielem sieci służącej dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków, jest to tzw. monopol naturalny i na terenie swojego działania nie spotyka się z konkurencją innych przedsiębiorców.

Terenem działania MPWiK Sp. z o.o. jest Miasto L. i gmina L. Na terenie tej gminy usytuowane jest wysypisko śmieci należące do Gminy L., którym Spółka zarządza i w ramach tego, na mocy porozumienia z Gminą L. dostarcza okolicznym mieszkańcom wodę. Terenami objętymi dostawą wody są: wieś R., W. R. i K. oraz B. Mieszkańcy tych wsi zaopatrywani są w wodę nieodpłatnie do wysokości ustalonego z Gminą L. limitu w ramach odszkodowania za ewentualne negatywne zjawiska wynikające z lokalizacji składowiska odpadów, a pobór wody ponad ustalony limit przez tych mieszkańców odbywa się na zasadach odpłatności takich samych, jak u innych indywidualnych odbiorców wody z Miasta L.

Wykonywanie działalności dostawy wody i odbioru ścieków odbywa się w oparciu o przepisy prawa. Jest to zadanie własne gminy realizowane przez jej jednostkę- spółkę prawa handlowego.

Do ogólnych przepisów prawa należy ustawa z dnia 07 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. Nr 72, poz. 747 ze zm.) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy w postaci rozporządzeń.

Oprócz tego działalność Spółki regulują przepisy prawa miejscowego, a to wprowadzony uchwałą Rady Miasta L. Regulamin w sprawie dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązujący na terenie Miasta L.- Uchwała Nr ..... Rady Miasta l. z dnia 26 stycznia 2006 r.

Regulamin zawiera postanowienia odnośnie zasad dostarczania wody i ścieków, reguluje wzajemne prawa i obowiązki stron tego rodzaju usług, a jego projekt został opracowany przez Spółkę i przedstawiony do akceptacji Radzie Miasta.

W oparciu o te regulacje prawne Spółka opracowała wzorce umów dostawy wody i odprowadzania ścieków zawierane z indywidualnymi podmiotami.

Wzorce te były przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu antymonopolowym.

Opracowane przez MPWiK Sp. z o.o. wzorce umów nie podlegają negocjacom i umowy zawierane są w treści przedstawionej odbiorcy. Jedyne rozróżnienie dotyczy rodzaju umowy ze względu na typ i stan własności przyłącza. Postanowienia umowy zawierające wzajemne prawa i obowiązki stron są dla wszystkich takie same.

W czasie trwania postępowania do Delegatury w L. wpłynęła skarga odbiorcy wody z której wynika, że wystawiona temu odbiorcy faktura za wymianę wodomierza ma datę wystawienia 14 czerwca 2006 r., odbiorca otrzymał ją drogą pocztową 26 czerwca 2006 r., a na fakturze jest termin płatności osiemnaście dni od daty wystawienia. Zatem przez okres dwunastu dni faktura przeleżała w drodze do odbiorcy, co skróciło mu termin do zapłaty do sześciu dni, gdy zwyczajowo przyjęte są terminy 14 dniowe od daty otrzymania faktur od innych dostawców.

W trakcie trwania postępowania antymonopolowego MPWiK Sp. z o.o. oświadczyła, że z dniem 12 września 2006 r. zmienia brzmienie zapisów w umowach, a aneksowanie zawartych umów dokonane zostanie do dnia 30 marca 2007 r. ze względu na dużą ilość.

Równocześnie przedstawiono brzmienie nowych zapisów.

W związku z powyższym Prezes UOKiK zważył, co następuje:

1. Interes publiczny

Art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080 ze zm.) stanowi, że: *ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.*

Rozwinięcie treści tego artykułu stanowi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2001 r., sygn. akt I CKN 1217/98, który stwierdza, że publicznoprawny charakter ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów powoduje, że ma ona zastosowanie wówczas, gdy jest zagrożony lub naruszony interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Rynek taki funkcjonuje prawidłowo, gdy zapewniona jest możliwość powstania i rozwoju konkurencji. Za zagrożenie lub naruszenie konkurencji w takim rozumieniu, należy uznać, zdaniem Sądu, jedynie takie działania, które dotyczą sfery szerszego kręgu uczestników rynku gospodarczego tzn. dotyczą konkurencji rozumianej, jako zjawisko charakteryzujące funkcjonowanie gospodarki.

W wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony konkurencji i Konsumentów z dnia 27 czerwca 2001 r. (sygn. Akt XVII Ama 92/00) Sąd stwierdził, że: „interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany co do swoich wymagań. Organ administracji – Prezes Urzędu winien być w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej- art. 7 k.p.a. A zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki, czy też grupy”.

W związku z tym w każdym przypadku organ antymonopolowy powinien ustalić, czy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego w danej sprawie. Należy jednak zauważyć, że zachodzą sytuacje, w których naruszenie interesu indywidualnego jest ściśle powiązane z naruszeniem interesu publicznoprawnego.

Dodać należy także, że wymienione w art. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (...) cele ustawy zostały określone jako równorzędne, co sprawia, że praktyki ograniczające konkurencję obejmują nie tylko te, które godzą w konkurencję, ale również te, które stosowane przez przedsiębiorców posiadających pozycję dominującą na rynku –nie godząc wprost w konkurencję naruszają interesy innych uczestników rynku np konsumentów.

Organ antymonopolowy uznał, że w niniejszej sprawie przedmiotem ochrony ustawowej jest zbiorowy interes konsumentów, którzy korzystają z usług dostawy wody i odprowadzania ścieków na zasadach ustalonych przez MPWiK Sp. z o.o. działającego jako monopolista naturalny w zakresie tych usług.

Nie ulega wątpliwości, że MPWiK Sp. z o.o., jako jedyny dostawca wody i odbiorca ścieków na terenie miasta L. i Gminy L. (wskazane wsie) posiada siłę rynkową pozwalającą na dyktowanie warunków kontrahentom w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków.

Dla oceny kwestii naruszenia interesu publicznoprawnego istotne jest to, że praktyki ograniczające konkurencję urzeczywistniają się głównie poprzez stosunki umowne, które w okolicznościach niniejszej sprawy mają charakter powtarzalny.

Zakwestionowane w niniejszym postępowaniu antymonopolowym zapisy zawarte są we wzorcach umów o zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków powszechnie wykorzystywanych przez przedsiębiorcę w obrocie gospodarczym. Zakwestionowane działania MPWiK Sp. z o.o. wymierzone są w szeroki krąg uczestników rynku, obejmujący wszystkich rzeczywistych i potencjalnych odbiorców wody i dostawców ścieków.

Zatem należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem interesu publicznoprawnego.

2. Nadużycie pozycji dominującej – ad. 1, 2, 3 i 4 sentencji decyzji

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów- zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści. Dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję zdefiniowanej powyżej konieczne jest zatem wykazanie kumulatywnego spełnienia czterech przesłanek:

- przedsiębiorca, któremu stawia się zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję posiada na rynku właściwym pozycję dominującą,
- przedsiębiorca ten narzuca określone warunki umów,
- warunki te mają charakter uciążliwy,
- przynoszą one przedsiębiorcy narzucającemu uciążliwe warunki umów nieuzasadnione korzyści.

Pierwszą i podstawową przesłanką, której spełnienie jest niezbędne dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję zdefiniowanej w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest fakt zajmowania przez przedsiębiorcę stosującego praktyki ograniczające konkurencję pozycji dominującej na właściwym w sprawie rynku.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą na rynku, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. Definicję rynku właściwego zawiera art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, stosownie do którego rynek właściwy to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu panują zbliżone warunki konkurencji.

Działalność MPWiK Sp. z o.o. polega m.in. na świadczeniu usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na obszarze Miasta L. i kilku wsi na terenie Gminy L.

Rodzaj prowadzonej przez tego przedsiębiorcę działalności w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków oraz jej zasięg terytorialny wyznaczają w sprawie wymiar produktowy i geograficzny rynku właściwego, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W okolicznościach przedmiotowej sprawy towarem

oferowanym przez MPWiK Sp. z o.o. są usługi polegające na zbiorowym dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków.

Z uwagi na technologię dostarczania wody (za pomocą sieci wodociągowej) i odprowadzania ścieków (siecią kanalizacyjną) rynek w aspekcie geograficznym wyznacza zasięg sieci wodociągowo – kanalizacyjnej eksploatowanej przez przedsiębiorcę i obejmującej teren Miasta L. i 4 wsi z Gminy L.

Zatem rynkiem właściwym w sprawie będzie lokalny rynek usług dostawy wody i odbioru ścieków obejmujący Miasto L. i cztery wsie Gminy L.

Na tak zdefiniowanym rynku właściwym MPWiK Sp. z o.o., co wskazano wcześniej, jest monopolistą naturalnym, a wynika to z faktu sieciowego charakteru urządzeń służących do dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Odbiorcy wody i dostawcy ścieków z tych terenów nie mają możliwości alternatywnego zakupu usług w tym zakresie od innego przedsiębiorcy. Należy zatem uznać, że została spełniona pierwsza z przesłanek niezbędna do stwierdzenia naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jednak samo posiadanie pozycji dominującej na rynku nie jest prawem zakazane. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zakazuje nadużywania takiej pozycji na rynku właściwym.

Przedmiotem niniejszej decyzji jest ocena w świetle prawa antymonopolowego treści zapisów umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz ocena zachowania MPWiK Sp. z o.o. z punktu widzenia narzucenia odbiorcom usług uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści - art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przedmiotem oceny jest nie tylko treść zawieranych przez przedsiębiorcę umów, ale i okoliczności związane z ich zawieraniem. Dla wykazania, że przedsiębiorca stosuje praktykę określoną w w/w przepisie konieczne jest udowodnienie, że kwestionowane warunki umów zostały przez niego odbiorcom usług narzucone. Do narzucania warunków umów dochodzi natomiast wtedy, gdy przedsiębiorca wykorzystując swoją przewagę na rynku właściwym, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może bowiem nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń.

Tym samym narzuca on kontrahentom warunki umowne, które nie miałyby racji bytu w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród ofert konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych. Narzucanie warunków umów ma miejsce wtedy, gdy przedsiębiorca eksploatując zajmowaną na rynku pozycję dominującą i sytuację przymusową kontrahentów wynikającą z braku rzeczywistych alternatyw na rynku, wymusza na nich określone zachowania. Narzucenie w rozumieniu art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...) wynika z braku możliwości wyboru, a dla oceny, czy doszło do narzucenia uciążliwych warunków umów konieczne jest rozważenie, czy rozsądny odbiorca zawarłby umowę obejmującą niekorzystne dla niego warunki w sytuacji, gdyby jego kontrahent działał w warunkach konkurencji, a on sam miał możliwość wyboru bądź możliwość negocjacji warunków umowy.

MPWiK Sp. z o.o. będąc monopolistą naturalnym prowadzi swoją działalność gospodarczą w warunkach braku jakiegokolwiek konkurencji w tym zakresie, dysponuje więc potencjałem niezbędnym do narzucenia swoim odbiorcom warunków umowy. Wskazuje na to fakt posługiwania się przez MPWiK Sp. z o.o. opracowanymi wzorcami

umownymi, które przedstawiane są do podpisu odbiorcom usług. Stosowanie wzorców umownych przy zawieraniu jednorodzajowych umów o charakterze masowym, jakimi niewątpliwie są umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, z definicji wymaga aprobaty przez odbiorców ich warunków, które są z góry jednostronnie ustalane przez profesjonalistę. Treść umowy podpisywanej przez odbiorcę usług jest ustalana przez ich dostawcę w formularzu wzorcowym. W konsekwencji odbiorca otrzymuje do podpisu gotową umowę, nie zaś jej projekt, który byłby punktem wyjścia do dalszych uzgodnień i negocjacji. Swoboda odbiorcy w zakresie kształtowania treści umowy jest tutaj ograniczona do minimum, a na fakt ten wskazuje sam MPWiK Sp. z o.o. stwierdzając, że obowiązki stron wynikające z przepisów prawa nie podlegają negocjacjom. Negocjuje się jedynie niestandardowe podłączenie do sieci w zakresie warunków technicznych. Zawarcie umowy dostawy wody i odprowadzania ścieków następuje poprzez przystąpienie do warunków, które jednostronnie ustala dostawca usług; stanowi to o adhezyjnej naturze tych umów, a jednocześnie wskazuje na fakt narzucania warunków umownych w przedmiotowej sprawie. W przypadku umów o charakterze adhezyjnym, tj. umów zawieranych przez przystąpienie, w których nie przewiduje się możliwości indywidualnego negocjowania warunków, wystarczającą przesłanką dla uznania, że następuje ich narzucenie jest bowiem oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju (E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2002, s. 118).

Sytuacja taka ma miejsce w przedmiotowej sprawie. MPWiK Sp. z o.o. zawiera umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków z wykorzystaniem jednostronnie ustalonych wzorców umownych, których warunki zmuszeni są zaakceptować odbiorcy tych usług.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy, iż warunki umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków są przez MPWiK Sp. z o.o. odbiorcom usług narzucane, co wiąże się z posiadaną przez tego przedsiębiorcę siłą rynkową i adhezyjnym charakterem zawieranych umów.

Została zatem spełniona druga przesłanka niezbędna do stwierdzenia naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Trzecią i czwartą niezbędną do spełnienia przesłanką jest dowiedzenie, że kwestionowane w ramach analizowanych zarzutów zapisy umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków mają uciążliwy charakter i przynoszą przedsiębiorcy narzucającemu te warunki nieuzasadnione korzyści. Za uciążliwy uznaje się każdy warunek umowy oznaczający dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Dokonując analizy uciążliwości warunków umownych należy rozważyć, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wyneogocjować takie postanowienia umowne.

Zakwestionowane przez organ antymonopolowy postanowienia wzorca umów stosowanych przez MPWiK Sp. z o.o. o treści wskazanej niżej ocenić należy pod kątem ich uciążliwości dla odbiorców i nieuzasadnionych korzyści.

1. *Odbiorca zobowiązuje się do pokrycia kosztów nabycia i wymiany wodomierza głównego w przypadku uszkodzeń powstałych na skutek działania niskich temperatur.*

Z treści tego zapisu wynika, że na odbiorcy ciąży obowiązek dbania o wodomierz główny i odpowiada on za jego uszkodzenie w przypadku wystąpienia czynnika niezależnego od odbiorcy, na który nie ma on wpływu, a to niskiej temperatury, która powoduje uszkodzenie wodomierza. Z brzmienia tego zapisu wynika, że na odbiorcy

cięży obowiązek powzięcia wiadomości, jak temperatura jest dla tego urządzenia niebezpieczna i może doprowadzić do jego uszkodzenia. Z mocy prawa wodomierz stanowi własność dostawcy usług i na nim ciąży obowiązek kosztów nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego, natomiast na odbiorcy usług ciąży te obowiązki w przypadku urządzenia pomiarowego – art. 15 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W kontekście zawieranych przez MPWiK Sp. z o.o. umów z odbiorcami na odbiorcy ciąży obowiązek właściwego zabezpieczenia pomieszczenia w którym zamontowany jest wodomierz główny, tak, aby nie nastąpiła jego utrata, czy uszkodzenie. Z tego tytułu odbiorca ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą wobec dostawcy usług.

Zdaniem organu antymonopolowego obciążenie odbiorcy wody dodatkową odpowiedzialnością za urządzenie, które nie stanowi jego własności i które powinno być utrzymywane we właściwym stanie przez MPWiK Sp. z o.o. stanowi dodatkowy, uciążliwy warunek umowy wobec nałożenia już na odbiorcę odpowiedzialności za utrzymanie pomieszczenia w którym ten wodomierz zamontowano. Odbiorca usług nie ma obowiązku wiedzieć, czy dostawca należycie utrzymuje wodomierz, czy właściwie go konserwuje i jaka temperatura jest dla tego urządzenia niekorzystna, mogąca spowodować jego uszkodzenie.

Tym bardziej, że już nałożono na niego odpowiedzialność za stan pomieszczenia na wodomierz.

Zwolnienie się dostawcy usług z odpowiedzialności za stan wodomierza i jego zabezpieczenie przed działaniem niskich temperatur stanowi nieuzasadnioną korzyść, gdyż skutki braku działania tego przedsiębiorcy przerzucone zostają na odbiorcę usług i to w zakresie szczegółów technicznych urządzenia.

2. W razie stwierdzenia zawinionego przez Odbiorcę zerwania lub uszkodzenia plomb wodomierza głównego oraz uszkodzenia, zniszczenia lub utraty wodomierza głównego ilość pobranej wody może być ustalona odpowiednio do ilości, która mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza.

W zakwestionowanym w pkt 2 niniejszej decyzji warunku umowy, MPWiK Sp. z o.o. określa sposób naliczania należności za pobraną wodę od odbiorców, którzy poprzez zawinione działania doprowadzili do zerwania, uszkodzenia plomb na wodomierzu głównym, uszkodzili ten wodomierz, zniszczyli go lub nastąpił jego przepadek. W takich wypadkach dostawca przyznał sobie prawo do ustalenia należności za wodę odpowiednio do ilości, jaka mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza. W ten sposób MPWiK Sp. z o.o. arbitralnie uregulowała zasady ustalania ilości wody będącej podstawą do naliczenia odbiorcy należnych kwot w przypadku zaistnienia wskazanych wyżej okoliczności. Ilość ta została określona na maksymalnym możliwym poziomie w oderwaniu od faktycznego zużycia wody i wysokości faktycznie poniesionej szkody, która wynikła na skutek niewłaściwych działań odbiorcy.

Ocena tego zapisu w kontekście uciążliwości dokonana zostać powinna w pierwszej kolejności poprzez porównanie treści zapisu z obowiązującymi przepisami prawa.

Ustawa z dnia 07 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72 poz. 747 ze zm.) nie określa sposobu rozliczania tego typu przypadków. Jedynie w Rozdziale 6 Przepisy karne i kary pieniężne art. 28 ust. 2 pkt 1 -stanowi, że karze grzywny w wysokości do 500,00 zł podlega ten kto uszkadza wodomierz główny, zrywa lub uszkadza plomby

umieszczone na wodomierzach, urządzeniach pomiarowych lub zaworze odcinającym..... . Dopiero w Rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127 poz. 886) w § 18.1. wskazuje się, że w razie stwierdzenia nieprawidłowego działania wodomierza głównego ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności działania wodomierza, a gdy nie jest to możliwe – na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy nieprawidłowego działania wodomierza.

Zdaniem organu antymonopolowego sposób określony w § 18.1. Rozporządzenia wskazanego wyżej, jest właściwy dla określenia sposobu rozliczenia odbiorcy, który dopuścił się zawinionego zerwania, uszkodzenia plomby na wodomierzu lub uszkodzenia wodomierza. Niezależnie od powyższego dostawcy przysługuje możliwość dochodzenia naprawienia wyrządzonej przez odbiorcę szkody na zasadach ogólnych. Nie jest zatem zasadne ustalenie odpowiedzialności odbiorcy tak, jak to ma miejsce w umowach stosowanych przez MPWiK Sp. z o.o. Stosowany przez tego dostawcę sposób rozliczania odbiorców w sytuacjach opisanych w tym zapisie umownym powinien spełniać rolę kary umownej, jaką dostawca wody zastrzega w umowie na wypadek niewykonania lub niewłaściwego wykonania umowy przez odbiorcę. Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. celem kary umownej jest naprawienie szkody. Wysokość kary umownej powinna więc uwzględniać interes ekonomiczny obu stron umowy i pozostawać we właściwej proporcji do wartości szkody, jaką poniesie dostawca. Kara umowna przewyższająca wysokość odszkodowania jest rażąco wygórowana i prowadzi do nieuzasadnionego wzbogacenia się jednej strony umowy, w tym przypadku strony silniejszej, jaką jest dostawca wody.

Z tego względu należy stwierdzić, że zapis stosowany przez MPWiK Sp. z o.o. nosi znamiona uciążliwości, gdyż jego skutki dla odbiorcy są oderwane od rzeczywistych strat ponoszonych przez dostawcę w przypadku zaistnienia okoliczności w nim wskazanych.

Nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Nieuzasadnione korzyści powinny pozostawać w normalnym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy. Nieuzasadnione korzyści osiągnane przez MPWiK Sp. z o.o. w związku ze stosowanym we wzorcach umów zapisem polegają na narzuceniu odbiorcom wody i dostawcom ścieków zasad rozliczeń, które pozostają w oderwaniu od faktycznej szkody, a dodatkowo zwalniają dostawcę tych usług od obowiązku wykazania i udowodnienia, jaki był rzeczywisty lub możliwy do przewidzenia pobór wody w okresie stwierdzonego celowego uszkodzenia wodomierza, zakładając w tych okolicznościach zawsze nieprzerwany, pobór wody i to całym przekrojem rury.

3. Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinionego dostarczania wody o pogorszonej lub złej jakości oraz o ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to stanowić będzie do 10% należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności.

O uciążliwości tego zapisu świadczy to, że MPWiK Sp. z o.o. ogranicza swoją odpowiedzialność finansową w stosunku do odbiorcy w przypadku, gdy świadczone

usługi są o obniżonej jakości w stosunku do jakości wymaganej umową oraz przepisami prawa. Maksymalna wielkość upustu w takim przypadku została z góry ustalona na 10% należności w okresie trwania zakłócenia. W związku z tym może dojść do sytuacji, gdy nastąpi obniżenie należnych opłat o 10%, a ilość zużytej wody przez odbiorcę przemawia za podwyższeniem wielkości upustu. Ponadto w przypadku dostarczenia wody o jakości nie odpowiadającej umowie i regulacjom prawnym w tym zakresie nie będzie podstaw do domagania się przez odbiorcę upustu w wysokości faktycznego obniżenia jakości dostarczonej wody. Odbiorca nie może być zmuszony do ponoszenia kosztów usługi, która nie została na jego rzecz wykonana tj. nie powinien płacić za wodę złej jakości w takiej wysokości jaką powinien był uiścić w przypadku dostarczenia wody spełniającej normy jakościowe.

Upust za dostarczenie wody o złej jakości ma na celu przywrócenie ekwiwalentności świadczeniu, które jest niezgodne z umową. Dlatego kwota upustu musi uwzględniać istniejące okoliczności, czyli musi odpowiadać faktycznemu uchybieniu dostawcy. Natomiast ustalenie z góry maksymalnego upustu narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń, zgodnie z którą dostawcy przysługuje zapłata proporcjonalnie do jakości i ilości dostarczonej wody (wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 14.06.1995 r., sygn. akt XVII Amr 8/95).

Z tego względu ustalenie przez MPWiK Sp. z o.o. w umowach zawieranych z odbiorcami usług zapisu określającego z góry maksymalną wysokość upustu w przypadku dostarczenia wody o złej jakości w wysokości 10% należności za dostarczoną wodę w okresie trwania zakłócenia ma uciążliwy charakter.

Nieuzasadnioną korzyścią w tym przypadku jest pobranie przez MPWiK Sp. z o.o. opłaty za wodę złej jakości w wysokości ustalonej dla dostawy wody o dobrej jakości. Ustalenie z góry, jednostronnie maksymalnego pułapu tego świadczenia w wysokości 10% należności za dostarczoną wodę w okresie trwania zakłócenia narusza zasadę ekwiwalentności pomiędzy stronami umowy. Dostarczenie wody złej jakości może spowodować po stronie odbiorcy niemożliwość jej wykorzystania, a z drugiej strony nakłada na niego obowiązek zapłaty za tę wodę, co przyniesie dostawcy dodatkową nienależną korzyść.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że zapis o treści wskazanej wyżej został odbiorcom narzucony, jest uciążliwy i przynosi MPWiK Sp. z o.o. nieuzasadnione korzyści.

4. Odbiorca dokonuje zapłaty należności za świadczone usługi na podstawie faktury w terminie 18 dni od jej wystawienia.

Zapis o tej treści powoduje obowiązek zapłaty za dostarczoną fakturę w terminie liczonym od daty jest wystawienia. W okolicznościach tej sprawy to MPWiK Sp. z o.o. narzuca odbiorcom zasady liczenia terminu, które są sprzeczne z przepisami ogólnymi określonymi obecnie w Rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 127 poz. 886). Zgodnie z tymi przepisami – § 17.1 Odbiorca usług dokonuje zapłaty za dostarczoną wodę lub odprowadzane ścieki w terminie określonym na fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej wysłania lub dostarczenia w inny sposób.

Zapis stosowany w umowach przez MPWiK Sp. z o.o. jest niekorzystny dla odbiorców, gdyż bieg terminu liczony jest od daty wystawienia faktury. Takie ustalenie początku biegu terminu do zapłaty za usługi stanowi uciążliwy warunek umowy. Z materiałów zgromadzonych w postępowaniu dowodowym wynika, że

dochodzi do przypadków, gdy z winy dostawcy termin ten ulega wyraźnemu skróceniu na niekorzyść odbiorcy, gdyż od daty wystawienia faktury do daty jej wysłania odbiorcy upływa spory czas, a faktura pozostaje w dyspozycji dostawcy. Odbiorcy natomiast pozostawia się krótki (mniej niż zwyczajowo przyjęte 14 dni w obrocie gospodarczym) czas na zrealizowanie ciężącego na nim obowiązku zapłaty za usługi.

Z tego względu warunek ten, ustalony jednostronnie przez MPWiK Sp. z o.o. z uwzględnieniem tylko i wyłącznie własnych interesów stanowi uciążliwość dla odbiorcy.

Takie uregulowanie stanowi także nieuzasadnioną korzyść dla dostawcy usług, gdyż pozostawia mu całkowitą swobodę, co do terminu wystawienia faktury i zwalnia go z obowiązku zabezpieczenia właściwej dostawy wystawionej faktury do odbiorcy.

W tym miejscu należy podnieść, iż MPWiK Sp. z o.o. w dniu 12.09.2006r. złożyła oświadczenie, zgodnie z którym z tym dniem dokonano zmian zapisów w umowach o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków zawieranych z odbiorcami usług. Nowe zapisy wprowadzono do obrotu zmieniając wzory umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Jednocześnie zobowiązano się do dnia 30 marca 2007 r. dokonać aneksowania umów już zawartych wprowadzając w nich nowe brzmienie kwestionowanych postanowień.

Nowo wprowadzone zapisy mają brzmienie:

Pkt 1. Odbiorca zobowiązuje się do pokrycia kosztów nabycia i wymiany wodomierza głównego w przypadkach jego utraty, uszkodzeń mechanicznych oraz uszkodzeń na skutek działania niskich temperatur powstałych z powodu niezabezpieczeń w sposób należyty pomieszczenia, w którym jest on zamontowany.

Pkt 2. W razie stwierdzenia zawinionego przez Odbiorcę zerwania lub uszkodzenia plomb wodomierza głównego oraz uszkodzenia, zniszczenia lub utraty wodomierza głównego ilość pobranej wody może być ustalona na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem tych zdarzeń, a gdy nie jest to możliwe – na podstawie średniego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy od ostatniego odczytu wodomierza.

Pkt. 3 Odbiorca może domagać się obniżenia należności w razie udowodnienia zawinionego dostarczania wody o pogorszonej, lub złej jakości oraz o ciśnieniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z wody. Obniżenie to będzie proporcjonalne do stopnia pogorszenia jakości lub trwania zakłócenia.

Pkt 4. Odbiorca dokonuje zapłaty należności za świadczone usługi w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej wysłania lub dostarczenia w inny sposób.

Fakt dokonania przez MPWiK Sp. z o.o., jeszcze na etapie postępowania administracyjnego zmian w stosowanych wzorcach umownych oraz zobowiązanie się do anektowania już zawartych umów w celu usunięcia zakwestionowanych zapisów dokonanie tego szybko i przedstawienie organowi antymonopolowemu dowodów

dokonania tych zmian pozwala przyjąć, że wprowadzone od dnia 12 września 2006r. nowe wzorce umów pozwolą odbiorcom na zachowanie równowagi i ekwiwalentności stron tych umów, a tym samym przyczynią się do właściwego zabezpieczenia ich praw i obowiązków.

Należy zatem uznać dzień 12 września 2006r., jako dzień zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

Otrzymuje:

1. Miejskie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
2. a/a

Decyzja została podpisana z upoważnienia Prezesa UOKiK przez dyrektora Delegatury UOKiK w Lublinie – Ewę Wiszniowską.